

NIKKOMPLETAW L-UNJONI EKONOMIKA U MONETARJA

Il-kontribuzzjoni tal-Kummissjoni għall-Agenda tal-Mexxejja

#FutureofEurope #EURoad2Sibiu

IR-RWOL TAL-"KLAWŻOLA TAL-FLESSIBILTÀ": ARTIKOLU 352

L-hekk-imsejha "klawżola tal-flessibiltà" (ara l-Kaxxa 1) stabbilita fl-Artikolu 352 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE)¹ kellha rwol centrali fl-istorja tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja.

L-Unjoni Ekonomika u Monetarja: L-istorja legali fil-qosor

- 1957** Il-Firma tat-Trattati ta' Ruma, l-istabbilitment ta' Komunità Ekonomika Ewropea bbażata fuq Suq Uniku
- 1969** Il-Kapjiet ta' Stat jew ta' Gvern jiddefinixxu l-Unjoni Ekonomika u Monetarja bħala għan tal-integrazzjoni Ewropea
- 1970** Il-Grupp Werner – grupp ta' ħidma ppresedut mill-Prim Ministru tal-Lussemburgu Pierre Werner – jipprezenta r-rapport finali li jipprevedi l-ħolqien ta' Unjoni Ekonomika u Monetarja sħiħa f'għaxar snin, permezz ta' passi progressivi
- 1971** L-Istati Membri (dak iż-żmien sitta) approvaw l-introduzzjoni gradwali tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja, inkluż margġini iżgħar ta' flutwazzjoni fil-munita
- 1972** Il-ħolqien tal-mekkanizmu "serp fil-mina" mis-sitt Stati Membri: mekkanizmu għall-ġestjoni tal-flutwazzjoni tal-munita kontra d-dollaru
- 1979** Il-ħolqien tas-Sistema Monetarja Ewropea bbażata fuq il-kuncett ta' rati tal-kambju fissi, iżda li jistgħu jiġu aġġustati kontra l-Unità tal-Munita Ewropea

- 1988** Il-Kapjiet ta' Stat jew ta' Gvern stabbilixxew kumitat biex jistudja l-Unjoni Ekonomika u Monetarja taħt il-presidenza tal-President tal-Kummissjoni Ewropea, Jacques Delors
- 1989** Ir-rapport Delors dwar l-Unjoni Ekonomika u Monetarja jipproponi li tissaħħaħ l-introduzzjoni tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja fi tliet stadji
- 1990** Il-Kapjiet ta' Stat jew ta' Gvern jiddeċiedu li jniedu l-ewwel stadju tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja b'liberalizzazzjoni sħiħa tal-movimenti tal-kapital sal-1 ta' Lulju 1990
- 1992** It-Trattat ta' Maastricht jipprevedi l-introduzzjoni gradwali tal-euro bħala l-munita unika tal-Istati Membri u l-implimentazzjoni ta' politika monetarja komuni permezz tal-Bank Ċentrali Ewropew
- 1999** It-tnejn tal-euro u trasferiment ta' kompetenza esklussiva fuq il-politika monetarja lill-Bank Ċentrali Ewropew
- 2002** L-euro tidhol fiċ-ċirkolazzjoni

L-evoluzzjoni tal-istorja legali tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja u l-użu tal-Artikolu 352 TFUE jimxu id f'id (Tabella 1).

Il-ġestjoni tal-faċilitajiet tal-bilanċ tal-pagamenti kmieni, l-istabbilitment ta' Fond Ewropew ta' Kooperazzjoni Monetarja, kif ukoll l-Unità tal-Munita Ewropea (ECU) kienu kollha bbażati fuq il-klawżola ta' flessibiltà.²

Anke jekk l-istorja tal-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà toriġina minn trattat internazzjonali fost il-membri taż-żona tal-euro, il-ħolqien tagħha hija marbuta mal-Artikolu 352 TFUE.

Dan sar evidenti meta l-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja ddeċidiet dwar il-legalità tal-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà

fil-famuż kawża "Pringle". Qieset il-possibbiltà li l-Artikolu 352 TFUE jkun jista' jagħti lill-UE s-setgħat meħtieġa biex tistabilixxi mekkanizmu permanenti li jippermetti appoġġ finanzjarju għall-membri taż-żona tal-euro li jinsabu taħt pressjoni - anke jekk l-użu tal-klawżola ta' flessibiltà pjuttost milli l-użu ta' trattat internazzjonali fost l-Istati Membri ma kienx meqjus obligatorju mill-Qorti.³

Madankollu, l-Artikolu 352 TFUE attwali diġà kien intuża għall-ħolqien tal-faċilità tal-bilanċ tal-pagamenti: faċilità ta' self li tipprovi għajjnuna finanzjarja lil Stati Membri li jinsabu f'diffikultà fil-ħlas tal-bilanċi tal-pagament. Dan l-użu tal-Artikolu 352 TFUE fil-kuntest ta' teħid tal-ewwel passi tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja jindika li diġà kien hemm fehim komuni li l-Artikolu 352 TFUE setgħa jintuża sabiex jiġu stabbiliti strumenti komparabbli.

KAXXA 1: X'INHI L-"KLAWŻOLA TAL-FLESSIBBILTÀ"?

Il-klawżola tal-flessibbiltà giet inkluża mill-missirijiet tat-Trattati fir-rikonoxximent tal-fatt li jkun impossibbli li wieħed jipprovi għall-kontinjenzi kollha li jistgħu jinqalgħu matul il-proċess ta' integrazzjoni. Dan jippermetti li l-UE taġixxi f'oqsma fejn il-kompetenzi tal-UE ma ġewx mogħtija b'mod espliċitu fit-Trattati, iżda li huma meħtieġa sabiex jintlaħqu l-għanijiet stabbiliti fit-Trattati. Għalhekk tirrappreżenta mod kif wieħed jista' jadatta għal sfidi godda.

Il-klawżola ta' flessibbiltà preċedenti – li tinsab fl-eks-Artikolu 235 tat-Tratta li jstabilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea (it-Trattat KEE) u l-eks-Artikolu 308 tat-Tratta

li jstabilixxi il-Komunità Ewropea (it-Trattat KE) – ġew miżmuma fit-Trattat ta' Lisbona fl-Artikolu 352 TFUE minkejja li l-kompetenzi tal-UE saru iktar wiesgħa.

Dan jeħtieġ unanimità fil-Kunsill, u mir-riforma ta' Lisbona 'l hawn, il-kunsens tal-Parlament Ewropew ukoll. Il-Kummissjoni hija obbligata li tiġbed l-attenzjoni tal-Parlamenti nazzjonali li se tintuża din il-bażi legali. Il-proċedura ta' rieżami ex-ante għas-sussidjarjetà tapplika għall-proposti legiżlattivi kollha.

L-applikazzjoni tal-klawżola kienet partikolarment vizibbli fl-istorja tas-Sistema Monetarja Ewropea.

Raġunament simili jista' għalhekk ikun applikat biex iwassal l-Unjoni Ekonomika u Monetarja għall-pass loġiku li jmiss: Fond Monetarju Ewropew fi hdn il-qafas tat-Trattati, miksub permezz tat-traspożizzjoni tal-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà fil-liġi tal-UE.

L-integrazzjoni tal-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà fil-qafas tal-Unjoni tista' għalhekk issir permezz ta' Regolament ibbażat fuq l-Artikolu 352 TFUE. Sabiex tiġi żgurata kontinwazzjoni tal-attivitajiet mingħajr interruzzjoni, l-Istati Membri għandhom jaqblu li l-kapital tal-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà jkun meħmuż mal-Fond Monetarju Ewropew - permezz ta' wegħdiet individwali jew att multilaterali simplifikat. Madankollu, sabiex ikun jista' jintuża l-Artikolu 352 TFUE jridu jiġu ssodisfati bosta kundizzjonijiet.

Kif il-Qorti tal-Gustizzja tal-Unjoni Ewropea diġà sabet fid-deċiżjoni tagħha "Pringle",⁴ ma hemm l-ebda bażi legali fit-Trattati għall-istabbiliment ta' mekkanizmu bħalma hu l-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà. Barra minn hekk, il-Qorti stabbiliet li l-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà kien jappartjeni għall-politika ekonomika.⁵ Hekk kif din hija, skont l-Artikolu 3(4) TUE, objettiv tal-Unjoni Ewropea, il-holqien ta' Fond Monetarju Ewropew ibbażat fuq il-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà huwa fi hdn il-qafas tal-politiki definiti fit-Trattati. Il-ħtieġa li jkun hemm korp bħalma hu l-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà huwa bbażat fuq elementi fattwali u kkonfermat mill-Artikolu 136(3) TFUE, kif ukoll mit-tieni premessa tat-Trattat tal-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà. It-tnejn jirreferu għall-Mekkanizmu Ewropew ta' Stabbiltà attwali bħala "li għandu jiġi attivatt jekk ikun **indispensabbli** għas-salvagwardja tal-istabbiltà taż-żona tal-euro kollha".

BOX 2: WHAT ARTICLE 352 TFEU SAYS

1. Jekk tidher **meħtieġa azzjoni tal-Unjoni, fil-qafas tal-politika definita fit-Trattati**, għall-kisba ta' wieħed mill-**objettivi previsti mit-Trattati**, u t-Trattati **ma jkunux stabbilew is-setgħat** meħtieġa għal dan l-għan, il-Kunsill, li jaġixxi b'mod unanimu fuq proposta tal-Kummissjoni u wara l-approvazzjoni tal-Parlament Ewropew, għandu jadotta d-dispożizzjonijiet xierqa. Meta l-Kunsill jadotta d-dispożizzjonijiet inkwistjoni skont il-proċedura legiżlattiva speċjali, dan għandu jadottahom ukoll b'unanimità, fuq proposta tal-Kummissjoni u wara l-approvazzjoni tal-Parlament Ewropew.
2. Il-Kummissjoni **għandha tiġbed l-attenzjoni tal-Parlamenti nazzjonali** għall-proposti bbażati fuq dan l-Artikolu permezz tal-proċedura għall-monitoraġġ tal-prinċipju tas-sussidjarjetà previst fl-Artikolu 5(3), tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea,.
3. Il-miżuri bbażati fuq dan l-Artikolu m'għandhomx jinvolvu l-armonizzazzjoni tal-liġijiet u regolamenti tal-Istati Membri fil-każijiet fejn it-Trattati jeskludu din l-armonizzazzjoni.

Regolament ibbażat fuq l-Artikolu 352 TFUE ma jirrapprezentax ċirkomvenzjoni tal-proċedura għar-reviżjoni ta' dawk it-Trattati. Kif sostnut mill-Art. 136 (3) TFUE, l-integrazzjoni tal-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà fil-liġi tal-UE ma jwessax il-kamp ta' applikazzjoni tas-setgħat tal-Unjoni, iżda pjuttost jimla lakuna fis-setgħat speċifiċi tagħha mingħajr ma jwessa' l-għanijiet, il-funzjonijiet u l-attivitajiet tagħha.

Fir-rigward tal-proċedura, l-Artikolu 352 TFUE jeħtieġ proposta mill-Kummissjoni li tiġi indirizzata f'konformità ma' proċedura leġislattiva speċjali: vot unanimu fil-Kunsill (bl-Istati Membri kollha, bħala principju, inklużi dawk li l-munita tagħhom mhijiex l-euro), u l-kunsens tal-Parlament Ewropew. It-tieni paragrafu tal-Artikolu 352 TFUE jeħtieġ ukoll li l-Kummissjoni tiġbed l-attenzjoni tal-Parlamenti nazzjonali għal tali proposta u tkun tapplika s-sussidjarjeta' ex-ante ta' proċedura ta' rieżami (il-Protokoll Nru 2 għat-Trattati).

KAXXA 3: L-ARTIKOLU 352 TFUE U L-EMENDA TAT-TRATTAT

Il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja għamlitha ċara li l-Artikolu 352 TFUE, billi huwa "parti integrali ta' sistema istituzzjonali bbażata fuq il-principju ta' setgħat konferiti, ma jistgħax iservi bħala bażi biex jitwessa' l-ambitu tas-setgħat tal-[Unjoni] lil hinn mill-qafas ġenerali maħluq mid-dispożizzjonijiet tat-Trattat kollu kemm hu, u b'mod partikolari, minn dawk li jiddefinixxu l-kompiti u l-attivitajiet tal-[Unjoni]. L-Artikolu [352 TFUE] ma jistax jintuża bħala bażi għall-adozzjoni ta' dispożizzjonijiet li l-effett tagħhom, fis-sustanza, ikunu li jemendaw it-Trattat mingħajr ma tiġi segwita l-proċedura li ttiprovdi għal dak l-iskop".⁶ Din il-kazistika hija mfakkra fid-dikjarazzjoni Nru 42 tat-Trattati.

B'differenza għal emenda tat-Trattat tal-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà jew revizjoni ta' Trattat, l-użu tal-Artikolu 352 TFUE ma jeħtieġx ratifika mill-Parlamenti nazzjonali kollha. Minkejja dan, skont il-liġijiet kostituzzjonali ta' uħud mill-Istati Membri,⁷ vot favur mir-rappreżentat tiegħu fil-Kunsill huwa suġġett għal approvazzjoni minn qabel fil-parlament. F'dan ir-rigward, għal dawk l-Istati Membri, il-passi nazzjonali meħtieġa biex jiġi emendat it-Tratta dwar il-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà jistgħu jkunu daqstant impenjativi bħal dawk imposti fuq l-użu tal-Artikolu 352 TFUE b'mod ġenerali. Għal oħrajn, ir-ratifika nazzjonali mhijiex obligatorja.

KAXXA 4: IR-RWOL TAL-PARLAMENTI NAZZJONALI FL-ARTIKOLU 352 TFUE

Fid-Deciżjoni tagħha dwar Lisbona, il-Qorti Kostituzzjonali Ġermaniża ddeċidiet li l-ftehim formali tal-Bundestag u l-Bundesrat Ġermaniżi kienu meħtieġa sabiex ir-rappreżentant Ġermaniż fil-Kunsill jesprimi l-approvazzjoni tiegħu biex att jiġi adottat abbażi tal-Artikolu 352 TFUE.⁸ Dan ikun il-każ ukoll għar-Renju Unit skont l-Att tal-Unjoni Ewropea 2011.

Rigward l-Artikolu 352 TFUE, l-Att ta' Kooperazzjoni Pollakk jipprevedi wkoll garanziji speċifiċi, kif ġie kkunsidrat mill-Qorti Kostituzzjonali Pollakka fid-deċiżjoni ta' Lisbona tagħha.⁹

B'kuntrast ma' dan, il-Qorti Kostituzzjonali Ċeka u l-Qorti Kostituzzjonali Franciża interpretaw il-klawsola ta' flessibilità kif inhi koperta mill-istrument originali ta' ratifika.¹⁰ Stati Membri oħra bħad-Danimarka, l-Iżvezja, il-Finlandja, l-Awstrija jew Spanja għandhom dispożizzjonijiet - ġenerali u mhux speċifikament għall-Artikolu 352 TFUE

- li jippermettu l-parlamenti tagħhom biex jeħtieġu li ministri jiddiskutu l-pożizzjonijiet tagħhom qabel il-laqqgħa tal-Kunsill.¹¹

-
1. L-ekwivalenti ta' qabel tal-Artikolu 352 TFUE jinsabu fl-Artikolu 235 tat-Trattat dwar il-Komunità Ekonomika Ewropea (Trattat KEE) u l-Artikolu 308 tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea (Trattat KE).
  2. L-artikolu li fil-fattattwali nuża f'din l-istanza kien il-predeċessur tal-Artikolu 352 TFUE, jiġifieri l-Artikolu 235 tat-Trattat dwar il-Komunità Ekonomika Ewropea.
  3. Il-Kawża C-370/12, Pringle, EU:C:2012:756, il-paragrafu 67.
  4. Ibid., il-paragrafu 64.
  5. Ibid., il-paragrafu 60.
  6. Opinjoni 2/94, tat-28 ta' Marzu 1996, EU:C:1996:140, paragrafu 30.
  7. Din hija s-sitwazzjoni fil-Ġermanja. Ara s-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali Ġermaniża tat-30 ta' Ġunju 2009 dwar it-Trattat ta' Lisbona, DE:BVerfG:2009:es2009 0630.2bve000208, il-paragrafu 417: "Sa fejn tintuża l-klawżola ta' flessibilità skont l-Artikolu 352 TFUE, din dejjem teħtieġ liġi fis-sens tal-Artikolu 23.1, it-tieni sentenza tal-Liġi Bazika". Dan ġie kodifikat fl-Artikolu 8 tal-*Integrationsverantwortungsgesetz* tat-22 ta' Settembru 2009. Għal każijiet bħal dawn, il-Kostituzzjoni Ġermaniża teħtieġ maġġoranza ta' żewġ terzi kemm fil-Bundestag kif ukoll fil-Bundesrat.
  8. Ara d-deċiżjoni tal-Qorti Kostituzzjonali Ġermaniża tat-30 ta' Ġunju 2009 dwar it-Trattat ta' Lisbona, DE:BVerfG:2009:es2009 es20090630.2bve000208, il-paragrafu 417: "Sa fejn tintuża l-klawżola ta' flessibilità skont l-Artikolu 352 TFUE, din dejjem teħtieġ liġi fis-sens tal-Artikolu 23.1, it-tieni sentenza tal-Liġi Bazika". Dan ġie kodifikat fl-Artikolu 8 tal-*Integrationsverantwortungsgesetz* tat-22 ta' Settembru 2009.
  9. Skont l-Artikoli 7 u 11 tal-Att ta' Kooperazzjoni Pollakka l-Kunsill tal-Ministri għandu jissottometti l-abbozzi tal-atti lis-Sejm u lis-Senate qabel ma tiġi adottata l-pożizzjoni u hemm obbligu ta' konsultazzjoni mal-awtorità xierqa fis-Sejm u s-Senate. Ara d-deċiżjoni tal-24 ta' Novembru 2010 – Ref. Nru. K 32/09, il-verżjoni bl-Ingliż hija disponibbli fit-taqsimha "Selected Rulings of the Polish Constitutional Tribunal Concerning the Law of the European Union (2003-2014)", Biuro Trybunału Konstytucyjnego, Warsaw, 2014, f'237 (disponibbli fuq http://trybunal.gov.pl/uploads/media/SiM_LI_EN_calosc.pdf).
  10. P. Kiiver, "German Participation in EU Decision-Making after the Lisbon Case: A Comparative View on Domestic Parliamentary Clearance Procedures", (2009) 10 German Law Journal, 1287-1296, f'1296.
  11. Ibid., il-paragrafu 1295; L-Artikolu 8 tal-Liġi ta' Spanja 8/1994, tad-19 ta' Mejju, li tirregola l-Kumitat Imħallat għall-Unjoni Ewropea, kif miżjud bl-Artikolu 2 tal-Liġi 38/2010 tal-20 ta' Diċembru.

TABELLA 1: L-ARTIKOLU 352 TFUE U L-ISTADJI IMPORTANTI FL-ISTORJA TAL-EMU

	L-istadji importanti	Il-bażijiet legali
1971	Il-Kunsill adotta d-Deciżjoni 71/142/KEE li permezz tagħha attiva l-possibbiltà ta' assistenza reċiproka fil-forma ta' self bilaterali għal sitwazzjonijiet ta' krizi li jikkoncernaw il-bilanċi tal-pagamenti.	Eks-Artikolu 108 Trattat tal-KEE (attwalment l-Artikolu 142 TFUE)
1973	Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 907/73 waqqaf Fond Europew ta' Kooperazzjoni Monetarja biex jappoġġa l-funzjonament tal-mekkaniżmu "serp". L-Istati Membri jiddepożitaw riżervi biex jipprovdu ġabra ta' riżorsi biex jistabilizzaw ir-rati tal-kambju u jiffinanzjaw l-appoġġ għall-bilanċ tal-pagamenti. Il-valur tal-unità tal-kont kien iddeterminat abbażi tal-valur ta' ċertu piż ta' deheb fin. Il-Fond Europew ta' Kooperazzjoni Monetarja waqaf jaħdem bl-introduzzjoni tal-euro fl-1999.	Eks-Artikolu 235 Trattat tal-KEE (attwalment l-Artikolu 352 TFUE)
1975	Il-krizi taż-żejt fl-1973 u d-diffikultajiet tal-bilanċ tal-pagamenti ffaċċati minn bosta Stati Membri rriżultaw f'li l-volum ta' kreditu ma jkunx suffiċjenti u l-proċedura għal għajjnuna bilaterali kienet tiegħu wisq ħin biex tkun rimedju effettiv għal sitwazzjonijiet ta' krizi. Għalhekk il-Kunsill adotta r-Regolament (KEE) Nru 397/75 dwar self Komunitarju , ibbażat fuq il-klawżola ta' flessibbiltà. B'riżultat ta' dan, il-Komunità kienet awtorizzata tiġbor fondi sa \$3 biljun minn pajjiżi terzi, banek, jew direttament fis-swieq kapitali billi toħroġ self b'durata ta' mill-inqas ħames snin, u tagħmilhom disponibbli għall-Istati Membri. Ir-rwol tal-Komunità kien f'dak il-każ limitat għall-organizzazzjoni tar-riżorsi u t-tweqqif ta' negozjati iżda l-garanzija kienet għadha mill-Istati Membri u mhux mal-baġit tal-Komunità.	Eks-Artikolu 235 Trattat tal-KEE (attwalment l-Artikolu 352 TFUE)
1978	Ir-Regolament tal-kunsill (KEE) Nru 3181/78 rigward is-Sistema Monetarja Ewropea. Permezz ta' dan ir-regolament il-Fond Monetarju Europew ta' Kooperazzjoni ngħata s-setgħa li jirċievi riżervi monetarji minn awtoritajiet monetarji tal-Istati Membri u li joħroġ ECUs kontra tali assi. Il-munita basket magħrufa bħala l-ECU qabel kienet ġiet stipulata fir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3180/78 changing the value of the unit of account used by the European Monetary Cooperation Fund abbażi tad-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 907/73. Originarjament, ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill Europew tat-5 ta' Diċembru 1978 dwar l-istabbiliment tas-Sistema Monetarja Ewropea u kwistjonijiet relatati diġà kienu rreferew għall-ECU bħala element ċentrali tas-Sistema Monetarja Ewropea.	Eks-Artikolu 235 Trattat tal-KEE (attwalment l-Artikolu 352 TFUE)
1981	ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 682/81 adjusting the Community loan mechanism designed to support the balance of payments of Member States irriforma l-faċilitajiet maħluqa fl-1975. Permezz ta' dan ir-Regolament issa l-Kummissjoni kienet intitolata biex tikkonkludi self f'isem il-KEE, fejn il-Komunità nnifisha setgħet tinzamm responsabbli lejn is-selliefa.	Eks-Artikolu 235 Trattat tal-KEE (attwalment l-Artikolu 352 TFUE)
1988	Il-Kunsill għażel li jgħaqqad il-faċilità ta' assistenza reċiproka eżistenti fl-1971 mas-sistema Komunitarja ta' self stabbilita fl-1975 permezz tal-adozzjoni tar- Regolament (KEE) Nru 1968/88 establishing a single facility providing medium-term financial assistance for Member States' balances of payments. B'baġit ta' massimu ECU16-il biljun, il-Kunsill seta' jipprovdi self ta' bilanċ tal-pagamenti għall-Istati Membri.	Eks-Artikolu 235 Trattat tal-KEE (attwalment l-Artikolu 352 TFUE) Eks-Artikolu 108 Trattat tal-KEE (attwalment l-Artikolu 143 TFUE)

	L-istadji importanti	Il-bażijiet legali
2002	<p>Il-faċilità stabbilita fl-1988 ġiet riformata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 332/2002 li jstabilixxi faċilità li tipprovdi għajjnuna finanzjarja fuq terminu medju għall-bilanċ tal-pagamenti tal-Istati Membri. Permezz ta' dan ir-Regolament, li għadu fis-seħħ u applikabbli fil-pajjiżi li l-munita tagħhom mhijiex l-euro, il-Kunsill lesta l-istruttura ta' skema ta' self tal-Komunità - issa l-UE. Din il-faċilità fil-bidu kienet tinvolvi volum ta' EUR 12-il biljun, li mbagħad żdied fl-2008 għal EUR 25 biljun u EUR 50 biljun fl-2009.</p>	<p>L-eks-Artikolu 308 Trattat tal-KE (attwalment l-Artikolu 352 TFUE)</p>
2012	<p>Il-Kummissjoni ħarġet proposta biex twassal għajjnuna finanzjarja għall-Istati Membri mhux fiż-żona tal-euro f'konformità mal-għodod ta' assistenza godda maħluqa fil-kuntest tal-krizijiet finanzjarji bħall-Faċilità Ewropea ta' Stabbiltà Finanzjarja (EFSF), il-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbilizzazzjoni Finanzjarja (EFSM) u l-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà (ESM). Dan jippermetti għal tishih tal-governanza ekonomika u t-tishih tal-koordinazzjoni ekonomika u baġitarja, kif ukoll tizzied l-effiċjenza tat-tehid ta' decizjonijiet permezz ta' simplifikazzjoni tal-proċedura għall-attivazzjoni tagħha. Madankollu din il-proposta għadha ma ġietx adottata mil-legiżlatur.</p>	<p>L-Artikolu 352 TFUE</p>
2012	<p>Fil-kawża "Pringle" il-Qorti kkunsidrat il-possibbiltà li l-Artikolu 352 TFUE jista' jikkonferixxi setgħat suffiċjenti lill-Unjoni Ewropea biex tadotta sistema simili għall-ESM.</p>	